

„Normänner“, anti, mis tähhendab pohja poost tulnud mehed, — se nimmi sai kui hirmo ja pelle-tesse aasi kuulsaks ja tähtsaks, kellega emmad kaua aega pärrast omma lastele hirmotusseks „kolli-“ teggid, üteldes: „Ole tassa, Normannid tulleswad!“

Polle siis immekspanna, et se rahvas wägga tuim ja kangekaelne olli ristiusko heitma ja armo-õppetust ommaks ellowalguseks wastowõtma, nenda et se mooga ja oddadega pididi sama kulunud. Sünniks seia kohta ütelda, mis Jehowa Kainile rääkis 1. Mos. 4, 10—12: „Mis sa olled teinud? sinno wenna werre heäl küssendab Minno pole Ma peält, mis omma suud lahti teinud so wenna werd sinno käest wastowõttes. Kui sa harrid maad, siis ei pea ta sulle omma rammu mitte andma; hulkuma s ja põggenemas pead sa Ma peäl ollema.“

Meie Gesti-rahwa ristiusko wastowõtmisest, mäsamiistest, sõa ning suurte lahkingidest Lani- ja Saksa „Mooga-ritride“ wasto on ka jubba Larto Lähtramafudes piltidega 1860, 1861 ja 1862. aastal laiemalt rägitud, sepärrast siis ka jubba suurema hulga Gesti-rahwal tuttav aasi, ja polle meil tarwis neist ennain juttustada: Meie rägime si-

sest, mis weel peäle selle meie maast ja rahwast lug-gejattel tundmatta on ja sünnib ülespanna.

Jubba wannast ja wägga ammust aiasid fidetasse, et Gesti-ma on üks rikkas wilja Ma olnud. Jöed, oiad ja järwed täis kallo, ja metsad täis linds ja mitmesugusid metsaelajaid, ni kui on: põdrad, karrud, jännesed ja teisi neljajalgid. Tallupoiaidel ehk ma-mehhel, kellest ikka fidetasse, et ta eunamiste on wägga moistlik ja tulline kõbba põllo-mees olnud, olli igga aasta rohket kaupa liina wia; keiksugust põllo wilja, met woi maggusat, linno, lihawaid tappo ellajaid ja mõnda muud. Üks sällites ruffid polle sel aial ennain maksnud, kui 12 rubla hõbb. Tallinnast üksi on igga kui 10 tuhhat sällitest ruffit woõramale wäljawetud. Rõdduse lomade kaswata-mise polest on nisammoti wägga fidowäart luggu olnud. Gesti-ma hobboled ja sarwiliised lomad on kanna wäggewa rohho made peäl sureks ja lihha-waks kaswanud. Üks hästi numatud ja raswane härg, mis suur ja wäggew pidand ollema, on agga 3 rubla ja numatud sigga poolteist rubla maksnud.

Polle siis immekspanna, et kaupmehhed ja hant-wärfid linnades wägga rikkaks ja ka wäggewaks said, et omma rohke rahha kulluga ja ma-meeate